

KPSS 2020 EĞİTİM BİLİMLERİ

ÇÖZÜM
KİTAPÇIĞI

HOCAM
3

TÜRKİYE GENELİ DENEME SINAVI

1. İçerik düzenleme yaklaşımlarına bakıldığında uzmanlaşma çekirdek ve piramitsel yaklaşımda gerçekleşmektedir. Eğer ki soruda seçmeli uzmanlaşmadan bahsederse çekirdek; zorunlu uzmanlaşmadan bahsederse piramitsel yaklaşım olmaktadır. Soruda verilen öncüle bakıldığında uzmanlaşma zorunlu olduğu için cevap piramitsel yaklaşımdır.

CEVAP: B

2. Ara disiplin dersleri, spor, sağlık, afet eğitimi, girişimcilik, olimpiik eğitim, kariyer bilinci geliştirme, insan hakları ve demokrasidir.

CEVAP: D

3. Öğretmenin, öğrenme - öğretme etkinliklerinde araç - gereç kullanması öğretim ilkelerinden açıklık ilkesi ile ilgilidir. Bu ilke ile öğrenme daha çok duyu organına hitap eder hâle gelmiştir.

CEVAP: B

4. Kolb'a göre düşünce ve olayları dikkatlice gözlemleyerek, farklı görüş açılarından değerlendirme süreci üzerinde odaklanan, pratik uygulamalar yerine olayın özünü kavrama; doğru nedir, nasıl oluşur gibi sorulara yanıt aramaya çalışan, düşünce ve olayları sezgi yoluyla anlama; fikirlerin oluşmasında kendi duygu ve düşüncelerine güvenme, sabırlı olma, dikkatli davranma ve tutarlı düşünerek etkin karar verme niteliklerine sahip olan öğrenme stili yansıtıcı gözlem olmaktadır.

CEVAP: B

5. Gagne'nin zihinsel becerileri numaralandırılmış şekilde şöyle sıralanabilir:

- I. Sözel ilişkilendirme
- II. Problem çözme
- III. Ayırt etme
- IV. İlke öğrenme

Buna göre II, IV, III ve I sıralaması doğrudur.

CEVAP: C

6. Tam öğrenme yaklaşımında kullanılan değerlendirme araçları; diagnostik (tanımaya ve yerleştirmeye dönük), formatif (izlemeye dönük) ve summatif (değer biçmeye dönük) değerlendirmedir. Bu araçlardan diagnostik değerlendirme, öğrencilerin giriş davranışlarına sahip olup olmadığını görmek amacıyla, formatif değerlendirme sınıfın ünite sonunda belirlenen öğrenme kıstasına ulaşmış olup olmadığını görmek için ve summatif değerlendirme de ara ara ya da süreç sonunda bütün öğrenme ünitelerini genel olarak değerlendirmek için kullanılır. Soruda giriş davranışlarına ilişkin niteliklerin bireyde var olup olmadığına bakılması amacı vurgusu yapıldığı için kullanılması gereken değerlendirme diagnostik değerlendirmedir.

CEVAP: C

7. İşbirlikli öğrenme yaklaşımı tanım olarak 4 - 6 kişilik küçük bir grubun, küme oturma düzeninde birbirlerinin öğrenmesinde sorumlu olduğu bir öğrenme modelidir. İşbirlikli öğrenme yaklaşımı ile öğrencilerin olumlu bağlılık, empati, dayanışma, eşit başarı fırsatı, bireysel değerlendirebilirlik, özgüven ve dayanışma gibi duyuşsal süreçleri ortaya çıkartmaktadır. Bu nedenle işbirlikli öğrenme öğrencilerde öncelikle çoklu zekâ alanlarından sosyal yani kişiler arası zekâ becerisini ortaya çıkartmaktadır.

CEVAP: C

8. Öğrenme - öğretme etkinliklerinde birliktelik ve olasılık temeli üzerinde oluşturulmuş ve uygulanması genellikle "Super Kamp Programları" şeklinde gerçekleşen öğretim modeli kuantum öğrenmedir. Bu öğrenme modeli nesnellik vurgusu yapmadığı için çağdaş bir öğrenme yaklaşım olarak kabul edilir.

CEVAP: D

9. Yapılan sınıflandırmada araştırma - inceleme yoluyla öğretim stratejisinin davranışçı yaklaşımlar yerine, yapılandırmacı yaklaşımlarda olması gerekirdi. Araştırma - inceleme yoluyla öğretim stratejisi, öğrencinin bilişsel problem çözme sürecinin sonunda kendi öznel çözüm yolunu ortaya koyduğu için yapılandırmacı yaklaşımlardan etkilenmiştir.

CEVAP: D

10. Özel olarak hazırlanmış bir materyal yardımıyla öğrencinin; küçük adımlar, etkin katılım, bireysel hız, anında düzeltme ve başarı ilkesine göre ilerlediği öğretim modeli, programlı öğrenme yaklaşımıdır.

CEVAP: C

11. Kavram haritaları öğrenmede kavramlar arasındaki ilişkileri gösterir. Konunun içeriğinin özetlenmesinde ve konuya bütünsel bakılmasında etkilidir. Öğrenme içeriğini somutlaştırır ve bu içeriğin görselleştirilmesine katkı sağlar. Kavramların somutlaştırmasını sağlamaz. Ancak kavram haritaları kavram yanlışlarının yalnızca belirlenmesinde değil giderilmesinde de kullanılan bir araçtır.

CEVAP: E

12. Öğrenci etkin katılımı öğretim ilkelerinden iş (aktivite) ilkesi ile ilgilidir. Verilen seçenekler incelendiğinde öğrencinin en etkin katılımının olduğu uygulama drama ve rol oynama etkinliklerinin kullanılmasıdır.

CEVAP: D

13. Öğrenme - öğretme etkinliklerinde geleneksel öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin tek tip eğitim alması, ezbere yönelmesi ve öğrendiklerini yaşamda kullanamaması üzerine oluşturulmuş olan bir öğrenme modelidir. Çağdaş eğitim yaklaşımının problem çözme, üst düzey düşünme vb. etkinlikleri öğrencilere kazandırmasının en önemli amacı; özgür düşünen ve düşüncelere saygılı, bir olaya birden fazla bakış açısıyla yaklaşabilen kendi niteliklerine uygun eğitim almış bireyler yetiştirmektir.

CEVAP: A

14. Disiplinler arası anlayış öğretilen konu farklı derslerde ele alınarak kalıcılığının sağlanmasını amaçlar. Bu yaklaşımın öğretim etkinliklerinden proje tabanlı öğrenmede daha yoğun bir biçimde kullanıldığı söylenebilir.

CEVAP: C

15. Engin Öğretmen'in öğrenme - öğretme etkinliklerinde, öğrencilerinin okulda, çevrede, yaşadığı şehirde ve dünyada yaşanan sorunların farkına varmaları, bu sorunlara çözümler üretmeleri ve öğrenme kaynaklarına inerek öğrenme kaynaklarına ulaşmaları öğretim stratejileri içerisinde araştırma - inceleme yoluyla öğretim stratejisi ile ortaya çıkabilecek nitelikler olarak kabul edilmektedir.

CEVAP: D

16. Öğrencilerin var olan bir problem durumu üzerinde grupla, disiplinler arası ve bilimsel problem çözme süreçlerini kullanarak çalıştıkları ve ortaya bir ürün koydukları çalışma proje tabanlı öğrenme yaklaşımıdır.

CEVAP: C

17. Sınıf içi öğretim etkinliklerinde Tazebey Öğretmen devinimsel bir beceri geliştirmek istemektedir. Sınıf içi öğretim etkinliklerinde devinimsel bir becerinin öğretilmesi amacıyla kullanılan yaklaşım gösterip yaptırma yöntemidir. Bu yöntem hem öğretmen, hem de öğrenci merkezlidir.

CEVAP: C

18. Tartışma yönteminin öğrencilere sağladığı en önemli yarar, duyuşsal davranışları özellikle demokratik tutumu geliştirmesidir. Tartışma yöntemi duyuşsal süreçleri geliştirmek için kullanılan bir yaklaşımdır.

CEVAP: A

19. Tartışmada kullanılan bu teknikte sınıf soru soran ve cevap veren olmak üzere ikiye ayrılırsa burada kullanılan teknik zıt panel tekniği olacaktır. Bu teknik iyi anlaşılmayan noktaları açığa çıkarmak, yarım kalan öğrenmeleri tamamlamak ve öğrenme eksikliklerini gidermek için sıkça kullanılır.

CEVAP: B

20. Öğrencilerin karşılaştıkları problemlere, sınıf içi öğrenme yaşantıları şeklinde çözümler oluşturularak üst düzey öğrenmeler gerçekleştirdikleri teknik, örnek olay yaklaşımıdır.

CEVAP: D

21. Öğretmenin oluşturduğu gruplarda öğrencilerin belirlenen istasyonlarda, diğer arkadaşının yarım bıraktığı işi tamamlaması ve yaratıcılığını geliştirmesi amacıyla kullanılan öğretim tekniği istasyon tekniği olarak kabul edilmektedir. İstasyon tekniği yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek için kullanılır.

CEVAP: D

22. Öğrenme - öğretme etkinliklerinde soru - cevap uygulamasını kullanan Cem Öğretmen, bu tekniği kullanırken özellikle öğrencilerin bilişsel yapısını güçlendirme amacıyla sıklıkla kullanması doğru bir yaklaşım olacaktır. Soru - cevap uygulamalarında verilen soru tiplerinden birleştirme ve genişletme soruları bilişsel alanın alt düzey öğrenmelerini ortaya çıkarmaz. Bu nedenle bu ifade yanlış olacaktır. Soru - cevap uygulaması ekonomiktir ve sınıf içerisinde öğrenci katılımını sağlamada etkilidir. Bu tekniği uygulayan öğretmen sınıfın tamamının katılımını sağlayarak bu uygulamayı kullanırsa tekniğin adı büyük grup tartışması olmalıdır. Soru - cevap etkinliğini kullanan bir öğretmen öncelikle söz almak isteyen öğrencilere söz vermeli ve bu öğrencileri etkin bir biçimde pekiştirerek diğer öğrencileri harekete geçirmeye çalışmalıdır. Bu nedenle verilen ifadelerden yalnızca II numaralı ifade yanlıştır.

CEVAP: A

23. Öğrencilerin empatik düşünme becerilerinin geliştirilmesinin amaçlandığı "U veya O" oturma düzeninde oturdukları teknik, konuşma halkasıdır. Bu teknikte öğrencilerin konuşma sırasını belirlemek için bir cisim kullanılabilir.

CEVAP: C

24. Öğretmenin uygulamayı amaçladığı öğretim tekniği kar topu tekniğidir. Bu teknikte öğrenciler konuya ilişkin önce bireysel, daha sonra iki, dört ve sekiz kişilik gruplar oluştururlar. Bu şekilde etkin düşünme, birlikte çalışma, farklı düşünce ve görüşler edinerek bunlara saygı duyma ve üst düzey öğrenme ihtiyaçları doyurulmuş olur.

CEVAP: B

25. I ve III numaralı sınıf ortamları incelendiğinde iletişimin öğretmenden yalnızca öğrencilere olduğu görülmektedir. Bunun için öğretmen ile öğrenci arasındaki en sınırlı iletişim I ve III numaradadır.

CEVAP: B

26. IV numaralı sınıf ortamı hem öğretmen öğrenci, hemde öğrenci - öğrenci arasında iletişimin en fazla olduğu sınıf yapısı olduğu için burada öğretmen merkezli gösteri tekniği daha az tercih edilmelidir.

CEVAP: D

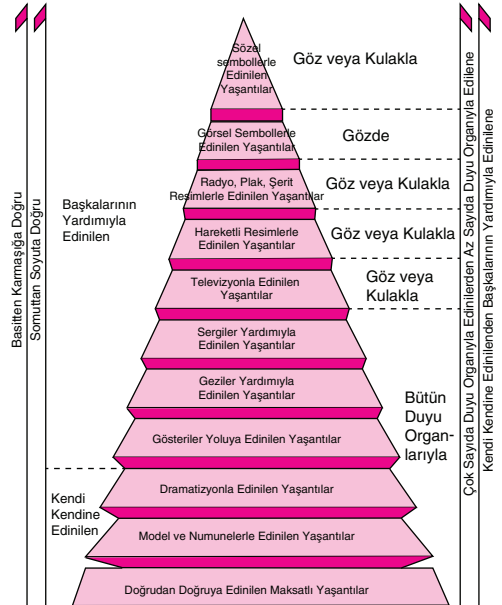
27. Yansıtıcı düşünme kişinin kendi yaşantılarından dersler çıkartması ve buna göre kendini yenilemesi ile ilgili olduğu için "İki düşün bir yap." ifadesi örnek olarak kullanılabilir.

CEVAP: C

28. Sınıf içerisinde ayağa kalkan öğrencinin davranışının üzerinde durulması, davranışı karşı pekiştirerek artmasına sebep olacaktır. Bunun için öncelikle yapılması gereken davranışı görmezden gelerek sönmeye bırakmaktır. Eğer davranış öğrenciler açısından zarar verici olarak gerçekleşseydi burada görmezden gelme yerine öğrenci ile görüşme yaklaşımı tercih edilebilirdi.

CEVAP: B

29. Amerikalı Eğitim Teknoloğu Edgar Dole tarafından oluşturulan "Yaşantı Koni" aşağıda gösterilmiştir. Koni incelendiğinde tabana en yakın öğrenme dramatizasyon ile edinilen yaşantılar olacaktır.

CEVAP: E

30. Bir kuralın sınıfta belirlenmesi ve uygulanması sürecinde dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- Açık, net ve anlaşılır şekilde ifade edilmelidir.
- İfadeler kısa ve öz olmalıdır.
- Kurallar listesi sayıca uzun olmamalıdır.
- “Yapmayın, etmeyin” yerine “yapınız, ediniz” şeklinde olumlu cümleler kullanılmalıdır.
- Yasak koyucu ifadeler yerine olumlu davranışı sağlayıcı ifadeler kullanılmalıdır.
- Kurallar sınıfa duyurulmalıdır.
- Sınıf kuralları listesi, sınıfın görünür bir yerinde asılı olmalıdır.
- Sınıf kuralları, öğrencilerin katılımıyla belirlenmelidir.
- Olumlu ve olumsuz örnekleriyle her bir kural sınıfa açıklanmalıdır.
- Öğretmen, sınıfın onayını almalı, itirazlar varsa cevaplamalıdır.
- Her kuralın uygulanışını birer örnekle göstermelidir.
- Kurallara uymanın olumlu sonuçlarına dikkat çekilmelidir.
- Kurallara uygun davranan öğrenciler ödüllendirilmelidir.
- Kuralların uygulamasında fiziksel müdahaleden kaçınılmalıdır.
- Ben dili kullanılmalıdır.
- Öğrencilerin gelişim düzeyi dikkate alınmalıdır.

Ancak “İstenmeyen davranış ortaya koyan gruba yönelik oluşturulmalıdır.” ifadesi yanlıştır. Kurallar herkes için geçerli olmalıdır.

CEVAP: B

31. Gelişimsel Model

Sınıf yönetiminde öğrencilerin fiziksel, psikolojik, ahlaki, duygusal ve sosyal gelişim düzeylerini temel alır. Öğrencilerin ilköğretimin birinci ve ikinci evresinde ve ortaöğretim döneminde gelişimsel özellikleri büyük farklılıklar gösterir. Öğretmen, ilköğretim döneminin ilk evrelerinde sınıf yönetimi açısından daha çok zorlanır. Öğrenciler soyut düşünebilme yeteneğini kazanmadıkları için sınıf kurallarını içselleştiremezler.

CEVAP: D

32. Her sınıfa aynı materyali götürüp onun üzerinden dersini anlatmak ya aynı konunun ya da farklı zamanlarda birbiri ile tutarlı içeriğin ele alındığını gösterir.

CEVAP: A

33. Görsel araçlar “Öğrencinin pasif olmasını ve ezber yapmasını sağlarlar.” yanlıştır. Asla sağlamaz.

CEVAP: D

34. Programın amaçları dışında oluşan her şey, her türlü informal öğrenmeler örtük program kapsamındadır.

CEVAP: E

35. Fizik alanında çalışmalar yapan Einstein'ın özel görelilikle ilgili olarak kuramlar geliştirmesi yeni ve özgün bir çalışma ortaya koyacağı için sentez olacaktır.

CEVAP: E

36. Ölçme işlemi doğrudan, dolaylı ve türetilmiş ölçme işlemi olarak üç farklı şekilde yapılmaktadır. Doğrudan ölçme bir özelliğin kendi cinsinden bir araç yardımıyla ölçülmesidir. Bu bilgiye göre öğrenci özelliklerinden boy uzunluklarının belirlenmesi doğrudan ölçme işlemidir. Bundan dolayı cevabımız A seçeneğidir.

CEVAP: A

37. Ölçme işlemine sabit, sistematik ve tesadüfi hata olmak üzere üç farklı hata karışmaktadır. Ölçme işlemine karışan hataların özellikleri göz önünde bulundurulduğunda sabit ve sistematik hatalar sadece geçerliği, tesadüfi hatalar ise öncelikle güvenilirliği dolaylı olarak da geçerliği etkilemektedir. Sadece geçerliği etkileyen sorulduğu için sorunun cevabı sabit ve sistematik hata olmalıdır.

CEVAP: D

38. Mutlak değerlendirme mutlak ölçütün temele alınarak değerlendirmenin yapılmasıdır. Bu tarz sorularda tuzağa düşmeyin. A seçeneğinde yer alan ifade mutlak ölçüttür. Ancak soru kökü bize karar alma sürecini sormaktadır. Bundan dolayı "Hedeflerin %70'ini kazandığı için başarılı olmuştur." ifadesi bir mutlak değerlendirmedir.

CEVAP: C

39. Performans değerlendirme sürecinde Rubrik, kontrol listesi, dereceleme ölçeği olmak üzere üç temel özellik ölçme aracı bulunmaktadır. Rubrik, puanlama, kontrol listesi, varlık yokluk, dereceleme ölçeği düzey belirlemek için kullanılmaktadır. Sağlık personelleri virüsün bireylerde var olup olmadığını belirlemek için kontrol listesi, hastalığın bireylerde ne düzeyde ilerlediğini belirlemek için dereceleme ölçeği kullanılmalıdır. Bundan dolayı sorumuzun doğru cevabı B seçeneğidir.

CEVAP: B

40. Bu tarz sorularda verilen öncüller tek tek ele alınmalıdır.

- Testin uygulanacağı öğrenci ve velilerin görüşlerinin alınması görünüş geçerliğidir.
- Testin belirtke tablosu ile uygunluğuna bakılması kapsam geçerliğidir.
- Testte ölçülen özelliğin alt özelliklerle olan uyumuna bakılması yapı geçerliğidir.
- Bir testin ulusal düzeyde geçerliği yüksek kabul edilen başka bir testle karşılaştırılması ölçüt geçerliğidir.

Yapılan eşleştirmeler göz önüne alındığında testin yordama geçerliği hakkında çalışma yapılmamıştır.

CEVAP: E

41. Testlerde kullanılan kapalı uçlu sorular kesin cevabı olanı objektif ve çok sayıda sorunun sorulmasına imkân sağlayan sorulardır. Açık uçlu sorular ise öğrencilerin yorum yapabileceği kesin doğru cevabı olmayan sorulardır. Bundan dolayı kapalı uçlu madde yerine açık uçlu maddelerin kullanılması testin hazırlanmasını olumlu ancak testin puanlanması ve güvenilirliğini olumsuz etkileyecektir. Olumlu etkileneni sorduğu için sorumuzun cevabı A seçeneğidir.

CEVAP: A

42. Korelasyon grafikleri göz önüne alındığında soruda verilen grafik negatif en yüksek korelasyonu temsil etmektedir. Spor yapmak ile sağlıklı yaşam arasında pozitif korelasyon olabilir ancak soruda verilen grafiğe göre cevaplanması gerektiği için iki değişken arasında negatif en yüksek ilişki vardır. Bu ilişkinin katsayısı ise -1 ile gösterilmektedir. Bundan dolayı cevabımız E seçeneğidir.

CEVAP: E

43. Eğitimde öğrenci özelliklerini ölçebilme için birçok test türü kullanılmaktadır. Kullanılan test türlerinden bir tanesi de kısa cevaplı testlerdir. Bu testlerin bazı özellikleri şöyledir:

- Çok sayıda soru sorulabilir.
- Kapsam geçerliği yüksektir.
- Şans başarısı yoktur. Yani ihmal edilecek kadar azdır.
- Objektif nesnel kesin doğru cevabı olan sınavlardır.
- Öğrenci yanıtları kısa olduğu için hızlı puanlanabilir.
- Öğrencilerin yazı yazma becerilerini geliştirmek için ilköğretim birinci kademede kullanılır.

özellikler düşünüldüğünde sorunun cevabı kısa cevaplı testlerdir.

CEVAP: B

44. Ölçme değerlendirmede sabit, sistematik ve tesadüfi hata olmak üzere üç farklı hata vardır. Ancak bunların yanında istatistiksel olarak yapılan her ölçme işlemine en az 1 puan olarak karışan standart hata vardır. Öğretmenin yapmış olduğu uygulamada standart hata zaten ölçme işleminde vardır. Bundan dolayı "1 puan vermem hata olmayacaktır." demiştir. Bundan dolayı sorumuzun cevabı D seçeneğidir.

CEVAP: D

45. Bir öğrencinin grup içerisindeki başarı durumuna bakmak hakkında yorum yapabilmek için öğrencinin standart puanı olan Z puanına bakılmalıdır. Z puanı öğrenci notundan aritmetik ortalamasının çıkartılıp standart sapmaya bölünmesidir. Bundan dolayı Z puanı hesaplanırken verilen öncüllerin hepsine ihtiyaç duyulmaktadır.

CEVAP: E

46. İstatistiksel değerlerin hesaplamaları göz önüne alındığında frekans en yüksek olan puan dağılımının tepe değeri olarak bulunmaktadır. Soruda verilen öncüle bakıldığında sınavdaki puanların tekrarlanma sayıları aynı ise yani puanların frekansları aynı ise dağılımın mod değeri yoktur.

CEVAP: C

47. Madde varyansı hesaplanırken p_{jx} çarpı $1 - p_{jx}$ işlemi yapılmalıdır. Bu doğrultuda verilen 5 madde için varyanslarını çözümleyelim.

	P_{jx}	$1 - p_{jx}$	Madde varyansı
1.	0,20	0,80	0,16
2.	0,30	0,70	0,21
3.	0,40	0,60	0,24
4.	0,50	0,50	0,25
5.	0,20	0,80	0,16

Bir testin aritmetik ortalaması testin madde güçlüklerinin toplamına eşittir. Kolay olan test sorulduğu için p_{jx} indeksinin yüksek olanları alınmalıdır. Bundan dolayı,

$$\text{Aritmetik ortalama} = 0,80 + 0,70 + 0,60 + 0,50 + 0,80 \\ = 3,4$$

CEVAP: A

48. Parçada yer alan bilişsel süreç "dengelenme" kavramı ile açıklanır. Dengelenme, her bir evrenin en son kazanım düzeyine kadar ilerlemesini sağlar. Her çocuk yeni bir evreye girdiğinde bir dengesizlik yaşar. Bu dengesizliğin nedeni, biçimlendirilmesi gereken yeni bilişsel yapılarıdır. Bununla birlikte dengelenme, bir evrede ulaşılması beklenen en üst düzeydeki kazanım için de itici güç olur. Her evrenin sonunda birey bir üst düzeydeki bilişsel yapılarla karşılaşmaya hazır olarak yeni evreye girer. Tüm bilişsel gelişim, bir tür dengelenme süreci olarak ele alınabilir. Çocuk evreler boyunca ilerledikçe, daha üst düzeyde dengelenme biçimleri oluşur. En gelişmiş dengelenme düzeyi ise, soyut işlemlerin tam olarak gerçekleştiği ve soyut düşünmenin mümkün olduğu soyut işlemler evresidir.

CEVAP: B

49. Hipotetik düşünme, olmayan bir durumu varsaymaktır. Öğretmeni öğrencilerinde varsayımsal düşünmeyi geliştirmeye çalışmaktadır.

CEVAP: C

50. Ortak fikir birliği ile bir durum hakkında davranışta bulunmak (miting, grev, eylem, referandum, vb.) sosyal sözleşme evresi ile ilişkilidir.

CEVAP: D

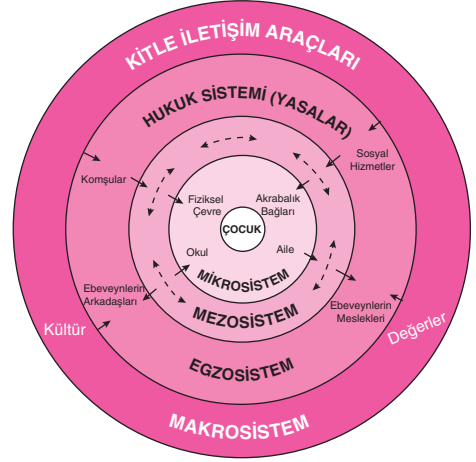
51. Marcia'nın kimlik statülerine göre arayışta olan, kendini ve çevresini sorgulayan ve kendine özgü kararlar alabilen bireyler üst kimliktir. Buna göre başarılı kimlik ve moratoryum kimlik üst kimlik statüsündedir.

CEVAP: B

52. Çocukların girişimcilik döneminde etkinliklerinin desteklenmesi, yaparak - yaşayarak öğrenme süreçlerinin ortaya konulması, çocukların girişimci davranışları kazanmasını sağlar. Böylece ileriki yaşamlarında da kendi davranışlarını organize etmede kolaylık yaşarlar.

CEVAP: B

53. Ekolojik kuram gelişimde çevresel faktörlere vurgu yapar. Buna göre gelişimi etkileyen sistemler: mikrosistem, mezosistem, egzosistem, makrosistem ve kronosistemdir. Mikrosistem, bireyin içinde yaşadığı ortamdır. Mezosistem, mikrosistemler (aile, okul, arkadaş, vb.) arasındaki ilişkileri ve bağlantıları içerir. Egzosistem, kişinin doğrudan aktif rolünün olmadığı bir sosyal ortamla kişinin yakın bağlamı arasındaki bağlantılardan oluşan bir yapıdır.

Makrosistem ise kişilerin içinde yaşadıkları kültürü temsil eder. Kronosistem, sosyotarihsel koşullar anlamına gelir. Buna göre soruda yer alan durum, mezosistem kapsamındadır.

CEVAP: B

54. Tarihsel zaman etkisi, içinde bulunulan sosyal ve kültürel koşulların, doğal afetlerin insan yaşamında değişikliğe sebep olmasıdır. Bu noktada pandemi, insanların tüm dünyada rutin davranış kalıplarını etkilemektedir.

CEVAP: B

55. Bir bebeğe yeşil bir top on iki kez gösterilirse, bebekte sinir sisteminde alışma süreci yaşanır ve bebeğin topa olan ilgisi zaman içinde azalır. Bu durum beyin korteksinin gelişimi ile ilgilidir.

CEVAP: B

56. Bebeklik döneminin en önemli bilişsel kazanımı mevcut olmayan nesnelerin (doğrudan duyu-motor etkileşimi içinde bulunmadıkları) zihin temsillerini oluşturma becerisidir. Bu durum bebeklerin yaklaşık sekizinci ay civarında ortaya koydukları nesne sürekliliği kavramı ile açıklanır. Nesne sürekliliği, nesnelerin bebeğin eylemlerinden bağımsız olarak var olmaları anlamına gelir.

CEVAP: C

57. Vygotsky'e göre bilişsel gelişim, sosyal etki, dil ve kültüre dayalıdır. Öğrenme işbirlikli ve kubaşıktır. Sosyalliğe vurgu yapan Vygotsky için düşünce dili değil; dil düşünceyi belirler.

CEVAP: D

58. Ülkemizde ve dünyada yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle insanların sosyal mesafeye dikkat etmesi, sokağa çıkarken maske takması olumsuz bir durumdan kaçınma davranışıdır. Bu durum edimsel koşullanma sürecinde yer alan olumsuz pekiştirme kavramı ile açıklanır.

CEVAP: D

59. Klasik koşullanma sürecinde, hangi uyarıcının "koşullu uyarıcı" olarak kullanılabileceğini belirleyen temel süreç "nötr uyarıcı ile koşulsuz uyarıcının bitişikliği"dir. Özellikle koşulsuz uyarıcı, nötr olan bir uyarıcının koşullu hâle gelmesine katkı sağlamaktadır.

CEVAP: A

60. Işıklı disk ile yemeğin pek çok defa eşlenmesinden sonra güvercinler diske yaklaşmaya ve ışık yanar yanmaz da diski gagalamaya başlarlar.

YEMEK	GAGALAMA
IŞIKLI DİSK + YEMEK	GAGALAMA
IŞIKLI DİSK	GAGALAMA

Güvercinlerle yapılan klasik koşullanma deneyinde "nötr uyarıcı, koşulsuz uyarıcı, koşulsuz tepki, koşullu uyarıcı ve koşullu tepki" sırasıyla aşağıdaki gibidir;

Yemek: Koşulsuz Uyarıcı

Gagalama: Koşulsuz Tepki

Işıklı Disk: (Bitişiklikten Önce) Önce Nötr Uyarıcı / (Bitişiklikten Sonra) Koşullu Uyarıcı

Gagalama: (Bitişiklik Sonrası) Koşullu Tepki

CEVAP: B

61. Birden fazla uyarıcıya koşullanmanın gerçekleşmeme nedenleri; gölgeleme ve engellemedir.

Gölgeleme: Aynı anda ortama giren iki uyarıcıdan birisinin şiddetinin daha fazla olması ve organizmanın şiddetli olan uyarıcıya tepki vermesidir. Hem zil sesi hem de ışık aynı anda verildikten sonra ortama et konur. Birkaç denemeden sonra köpek sadece zil sesine salya salgılar ve gölgeleme gerçekleşir.

Engelleme: İki uyarıcı ortama sırayla verilirken şiddetli olan uyarıcı ya da ilk koşullanan uyarıcı, diğer uyarıcılara koşullanmaya izin vermez. Zil sesine salya tepkisi için koşullanan köpeğe önce zil sesi sonra ışık verilirse köpek ışığa koşullanmaz. Çünkü zil sesi ışığı engeller.

CEVAP: B

62. Guthrie'ye göre bu durum bıkırma yöntemi ile açıklanır. Bu yöntemde organizma istenilen duruma sokulmadan önce biyolojik olarak aşırı bir şekilde yorulur. Böylece istenmeyen davranışı gösterecek "hâli kalmadığı için" istenmeyen davranış ortaya çıkmaz. Soruda, çocuktan evin bütün duvarlarını boyaması istenmesi nedeniyle çocukta yorgunluk ve bıkma davranışı ortaya çıkmış ve böylece davranıştan vazgeçme ortaya çıkmıştır.

CEVAP: B

63. Thorndike'e göre öğrenmenin en yaygın şekli hayvanlarda olduğu gibi insanlarda da, deneme yanılma yoludur. Thorndike ilk çalışmalarında deneme yanılma adını verdiği bu temel öğrenme şekline, sonradan seçme ve bağlanma yoluyla öğrenme olarak da adlandırmıştır. Seçme ve bağlanmayı şöyle açıklayabiliriz: Bir problem durumu ile karşılaşan birey, problemde kurtulmak için amacına ulaşmada çeşitli tepkileri mümkün olanlar arasından seçer, sınırlı ve sonuçlarına göre başarılı olan bazı U - T bağlarını davranışlarına yerleştirirken başarısız olan denemeleri sırasında yaptığı hareketleri bir daha yapmaz. Deneme yanılma yolu ile öğrenmede, geçmişte kurulmuş olan U - T bağları problem çözümünde büyük önem taşırlar.

CEVAP: A

64. Skinner (1938), yeni bir davranışın kazanılması sürecinde, kademeli yaklaşma kavramını öne sürmüştür. Buna göre davranış kolaydan zora doğru basamaklandırılır ve her doğru davranışın ardından ödüllendirme yapılır. Adım adım asıl davranışa yaklaştırılır. Verilen örnekte kademeli yaklaşma sürecinin aşamaları izlenmektedir.

CEVAP: A

65. İnsanların yasaklanan bir davranışı, daha çok ortaya koyması, edimsel koşullanma teorisine göre "karşıt koşullanma" kavramı ile açıklanır. Karşıt koşullanma klasik koşullanmaya özgü bir kavramdır.

CEVAP: A

66. Sönmeye karşı direnci en düşük tarife sürekli tarifiedir. Sönmeye karşı direnci en yüksek tarife ise değişken oranlı tarifiedir. Bunun sebebi, değişken oranlı tarifiede, organizmanın, hangi davranışından sonra ödül geleceğini bilmediği için davranışları aktif olarak sergileme ihtiyacıdır. Örnekte, pekiştirici zaman kriterine bağlı olarak gelmektedir. "Her bayram sabahı" gibi bir ifade pekiştiricinin zamana göre geldiğini ve belli bir zamana dayandığını gösterir. Organizma pekiştiricinin bu zamanda geleceğini bilmektedir. Dolayısıyla sabit aralıklı tarifiedir.

CEVAP: A

67. Sosyal öğrenme kuramına göre birçok dışsal etkiler davranışı, bilişsel süreçler aracılığıyla etkiler. Bununla birlikte, Bandura "sembol"lerin düşünce için bir mekanizma olarak işlediğini savunur. İmajlar (zihinsel resimler) veya kelimeler gibi sembollerini kullanarak, insanlar yaşantılarına mana, şekil ve süreklilik verirler. Üstelik, sembolleştirme yeteneği insanlara gelecekteki yaşantılarında kullanılmak üzere hafızalarında bilgi depolama imkânını verir. Bu süreç aracılığıyla insanlar gözlemlenen davranışı modelleyebilirler.

CEVAP: B

68. Arama motorları, eksik harfleri ve cümleleri tamamlar niteliktedir. Bu durum bütünleme yani tamamlama ilkesi ile açıklanır. Tamamlama ilkesine göre bir bilginin tamamına ait parçalardan biri eksik olsa bile, tam algılama esastır.

CEVAP: A

69. Kurt Levin'e göre, insanların yaptığı davranışlar o andaki ortamdan, psikolojik durumlardan etkilenmektedir. Yaşam alanı sadece fiziksel ya da coğrafi çevre değildir. Yaşam alanı, kişinin algıladığı biçimiyle çevredir ya da bireyi etkilediği biçimiyle "var olan dünya"dır. Yaşam alanı, bireyin farkında olduğu ve olmadığı psikolojik özelliklerin kişiyi etkilemesidir. Yaşam alanını oluşturan şeyler nesnel değil, öznel. Ona göre yaşam alanı, insanı etkileyebilme ihtimali olan; geçmiş, şimdi ve geleceğe dair her türlü olaydan oluşur. Yaşam alanı, bireyin kendi psikolojik çevresiyle etkileşimi sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlardan oluşur. 1 yaşındaki bir bebek ile 45 yaşında bir yetişkinin yaşam alanı elbette ki aynı olmayacaktır. Örneğin; savaşlar insanları derinden etkiler ve kişinin ister istemez, yaşam alanına dâhil olurlar. Yaşam alanı içinde amaçlar önem kazanır. Parçada geçen durum yaşam alanı kavramı ile açıklanır.

CEVAP: B

70. Okullardaki ÖKH uygulamaları beş ana kapsamda değerlendirilmektedir. Bunlar; sağlık, sosyal yardım, sosyokültürel, psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri ve özel eğitim-özel yetiştirme hizmetleri olarak ifade edilebilir. Bu bağlamda kullanılan sosyokültürel hizmetler öncelikle öğrencinin sosyalleşmesi yani sosyal iletişim becerileri kazanması amacıyla kullanılan hizmetlerdir. Dolayısıyla sorumuzun doğru cevabı sosyokültürel hizmetler olarak tanımlanabilir.

CEVAP: D

71. Can Bey söylemleri ile ileriki yaşlara işaret etmektedir. Yani ileride rahat yaşamak için kendini güvende hissetme isteği üzerinde durmuştur. Burada cevap güvenlik ihtiyacı olarak tanımlanmaktadır. Şu unutulmamalıdır ki güvenlik ihtiyacı kişinin dış dünyanın tehditlerinden korunması olarak karşımıza gelebileceği gibi aynı zamanda geleceğini garanti altına almak için yapılacak çalışmaları da kapsamaktadır. Burada vurgulanan kısım kişinin geleceğini garanti altına alması ihtiyacı ile doğrudan ilgilidir.

CEVAP: B

72. Gelişimsel rehberlik anlayışı ile ilgili en ciddi hata programın sadece uzmanın görevleri üzerinde durduğudur. Oysaki bir çocuğun içinde bulunduğu gelişim dönemlerini sağlıklı biçimde atlatması yani kritik dönemleri etkin biçimde tamamlaması için sınıf rehber öğretmenleri, branş öğretmenleri hatta okulda bulunan tüm personelin etkin bir görevi vardır. Dolayısıyla bu program uzman odaklı değil öğretmen odaklı bir yapı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle III numaralı öncül yanlıştır.

CEVAP: C

73. Bu tarz sorularda öncelikle ne sorulduğuna dikkat etmemiz gerekiyor. Bu soruda problem alanı sorulduğu için cevabın tamamlayıcı ya da ayarlayıcı olması mümkün değildir. Problem alanları içerisinde yaşam kaygısı ya da gelecek kaygısı gibi alanlar normalde kişisel rehberlik alanı içerisinde ele alınabilir. Ancak burada sınav kaygısı vurgusu yapıldığı için sınav, okul, öğretmen ya da eğitimle ilgili tüm kaygılar eğitsel rehberlik kapsamında ele alınabilir.

CEVAP: A

74. Bu tarz sorularda etkili iletişim ifadesi geçtiği andan itibaren dikkat edilmesi gereken nokta empati ifadesidir. Dolayısıyla soruda hangi seçeneklerde empati vurgusu yapılmıştır noktasına dikkat etmemiz gerekiyor. Seçenekler incelendiğinde D ve E seçeneklerinde empati vurgusu yapılmıştır. Ancak empati yapılırken kişinin var olan ifadesine kendi ifadeni katma hatası yapılmamalıdır. D seçeneğinde öğrenci üzgün olduğunu belirtmemesine rağmen danışman üzgün olduğunu vurgulamıştır bu nedenle yanlış bir seçenektir. E seçeneğinde ise kişinin zaten var olan kaygısının sınavın ertelenmesi ile daha da arttığı üzerine vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla sorunun doğru cevabı E seçeneği olarak tanımlanabilir.

CEVAP: E

76. Bu tarz sorularda şuna çok dikkat etmek gerekir: Eğer bir soruda vurgu programlara yapılıyorsa ayarlayıcılık, vurgu eğitim öğretiminin eksikliklerini giderme noktasına yapılıyorsa cevap tamamlayıcılık olarak düşünülmelidir. Bu soru incelendiğinde vurgu okul rehberlik programlarının nasıl hazırlanması gerektiği üzerine kurulmuştur. Söz konusu ifade eğer program ise cevap ayarlayıcı rehberlik işlevi olarak düşünülmelidir. Eğer öğretmenlerin uygulanan programı anlaması ya da uygulamasıyla ilgili bir sıkıntı sorulsaydı ve müdahale öğretmenlere dönük olsaydı cevap tamamlayıcı rehberlik işlevi olarak kabul edilirdi. Ayarlayıcı işlev okul rehberlik programlarına, sınıf rehberlik programlarına, TTK programlarına ya da BEP üzerinde yapılan tüm güncelleme ve geliştirmeleri kapsamaktadır.

CEVAP: E

BENİM HOCAM BENİM BAŞARIM

75. Bu soruda genellikle aklınıza ilk gelen Holland oluyor ancak bu seçim hatalı bir seçimdir. Çünkü burada vurgulanan nokta kişilik değil benlik kavramıdır. Benlik kavramı kişinin kendini algılayış biçimi olarak tanımlanır. Bir kişinin kendini algılayış biçimine göre meslek seçmesi gerektiğini savunan kuramcı ise Super ve onun benlik kavramı olarak tanımlanabilir.

CEVAP: C

77. Okullarda programlar hazırlanırken öncelikle ihtiyaç analizi yapılır. Bu analiz kapsamında okul rehber öğretmeni ile görüşme, çevre gezileri, önceki programların incelenmesi gibi uygulamalara yer verilir. Ancak bu kapsamda uygulanacak en kapsamlı çalışma problem tarama listesi olarak kabul edilebilir. Bu araç yardımıyla okulda bulunan öğrencileri etkileyen problemlerin ortaya çıkarılması ve bunlara dönük çözüm yollarının oluşturulması hedeflenir. Sizlerin aklına gelen anket cevabı hatalıdır. Çünkü anket okulda uygulanan bir çalışmanın etkililik düzeyine ilişkin genel bir eğilim belirlemek ve sonuçları istatistiksel verilere dönüştürmek için kullanılır.

CEVAP: D

78. Okullarda en yaygın sunulan hizmetlerden bir tanesi de bilgi toplama ve yayma hizmeti olarak tanımlanabilir. Bu hizmet okullarda öğrencilerin ihtiyaç duyduğu bilgilerin ilgili kişiler tarafından çeşitli yollarla öğrencilere ulaştırılmasıdır. Burada dikkat edilirse okul rehber öğretmenleri ya da sınıf rehber öğretmenleri öğrencilere özellikle grup rehberliği şeklinde sınav içeriği ile ilgili bilgi vermektedir. Dolayısıyla cevap bilgi toplama ve yayma olacaktır.

CEVAP: D

80. Okullarımızda BEP adı verilen programın sınıf rehber öğretmenleri ya da RAM tarafından oluşturulduğuna dair örnekler oldukça sık biçimde karşımıza çıkmaktadır. Ancak BEP okulda oluşturulan BEP geliştirme birimi tarafından hazırlanır. BU birimde okul psikolojik danışmanı varsa özel eğitim öğretmeni, sınıf öğretmeni, branş öğretmenleri, aile ve çocuk katılımı ile oluşan bir birimdir. Dolayısı ile BEP kişi tarafından hazırlanan bir program değil birim tarafından hazırlanan işlevsel bir programdır demek daha doğru olur.

CEVAP: D

79. Her okulda toplanması zorunlu olan okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme kurulu yıl içerisinde en az 3 defa eylül, şubat ve haziran aylarında okul müdürü başkanlığında ancak daimî üyesi olarak okul rehber öğretmeni olacak şekilde toplanır. Bu kurul okullarda yapılacak PDR hizmetlerinin eş güdümünü sağlar. Bu kurul okul müdür başkanlığında yoksa okul müdür yardımcısı başkanlığında toplanır. Daimî üyesi okul rehber öğretmenleridir. Sınıf rehber öğretmenleri, okul aile birliğinden okul koruma derneğinden bir temsilci, okul disiplin kurulundan bir temsilci ve öğrenci temsilcisi ile toplanır. Soruda daimî üye ile kimin başkanlığında toplanır ayrıntısına dikkat edilmesi gerekmektedir.

CEVAP: D

Her İhtiyaca Yönelik Yayınlar Tüm Seçkin Kitabevleri ve Özel Fiyatlarla
www.benimhocam.com'da!